

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 561 Usque Ad Annum 633

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1759

VD18 90117832

§.39. Episcopus Universalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66072)

Sæculum VI. catenarum S. Petri aut S. Pauli limatio
 A. C. 595. ne avulsæ Crucibus aut Clavibus aureis
 includebantur. Multæ extant Epistole
 I. ep. 15. 29. in quibus de ejusmodi clavibus mentio
 30. &c. fit, & miracula recensentur.

§. XXXIX.

Episcopus Universalis.

IV. ep. 39. Illud quod dicit S. Gregorius, fuisse qui
 ipsum Imperatricis Gratia privatum
 cuperent, præcipue ad Joannem Patriar-
 cham Constantinopolitanum pertinere
 videtur, quem inter & Papam illo tem-
 pore celeberrima disceptatio orta est.
 Misit Joannes S. Gregorio Acta cujus-
 dam Judicii, quod contra Presbyterum
 Hæresis accusatum pronunciaverat, in
 quibus post singulas ferme lineas titu-
 lum Patriarchæ œcumenici sibi ipsi tri-
 buebat. S. Gregorius etiam hac vice
 ordinem Correctionis fraternæ servat-
 IV. ep. 38. us, Joannem bis per Nuncium suum
 moneri jussit, tum ipse prima Jan. Indi-
 ctione 13. anno 595. ad eum Epistolam
 dedit, quam exorsus est in hunc modum:
*Scis, te Ecclesias pace tranquilla fruere
 inveniisse; nunc vero capere non pos-
 sum, cur tibi in mentem venerit, usurpa-
 re inauditum Nomen, quod omnibus Ec-
 clesiis tuis scandalo esse possit. Illud præ-
 cipue miror, quod, cum ab initio Episco-
 patum*

patum effugere volueris, jam illum conse-
 cutus talia moliaris, ac si ambitiose qua-
 sivisses. Episcopi nomine te indignum
 profitebaris, nunc eodem nomine vis solus
 honorari. Pelagius Antecessor meus da-
 tis ad te gravissimis litteris id ipsum se-
 vere reprehendit, Acta Concilii, quod in
 Causa Fratris nostri Gregorii Episcopi
 convocaveras, irrita & nulla declaravit,
 & Archidiacono, suo in Aula Imperato-
 ris Nuncio, prohibuit, ne unquam te prae-
 sente Missae interesset. Ex quo ad Re-
 gimen Ecclesiae vocatus fui, sicut manda-
 vi, alii Nuncii mei, & nunc ultimo
 Sabinianus Diaconus hac de re te mo-
 nuerunt. Et quia humani corporis vul-
 nera leni manu tractanda sunt, prius-
 quam ferrum adhibeatur, rogo te, ob-
 testor, & in visceribus Charitatis exhor-
 tor, ut adultores tuos Nomen, quod in-
 sana superbia suggerit, tibi tribuentes,
 repellas. Patriarchae autem non solum
 familiares, & in paucis amici adulaban-
 tur, sed Episcoporum Orientalium ple-
 rique, per quem solum ipsis ad Impera-
 torem patebat accessus. Tum S. Gre-
 gorius ita prosequitur: *An nescis, Con-
 cilium Calcedonense honorem istum Epis-
 copis Romanis obtulisse, & Universales
 appellasse? nullum vero illorum invidio-
 sum Titulum recepisse, ne Episcopatum*
sibi

Sæculum VI.
 A.C. 595.

Sup. Lib.
 XXXIV.
 §. 59.

Sæculum VI. *sibi soli (*) usurpare, & omnibus aliis*
 A.C. 595. *Fratribus suis rapere viderentur*

Ad III. p. In reliqua hujus Epistolæ parte S. Papa
 396. 400. 405 Joannem ad virtutem Humilitatis ve-
 hementer exhortatur. In Concilio Cal-
 cedonensi omnino aliqui Libelli occur-
 runt ad S. Leonem directi, cum titulo
 Archiepiscopi Oecumenici, scilicet Li-
 bellus Theodori & Ischyronis Diacono-
 rum Alexandrinorum; item Athanasi
 Presbyteri, qui eum Patriarcham oecum-
 enicum vocat.

Ad Sabinia-
 num

S. Gregorius, data eodem tempore
 ad Sabinianum Nuncium suum Epistola,
 detegit Joannis fraudes, qui Imperato-
 rem substituerat, ut pro se scriberet. *Ni-*
mirum sperat, inquit Papa, ambitioni sue
Auctoritatem conciliare, si Imperatorum
audio, aut infensum mihi Principem ve-
dere, si non audio. Verum recta semper
ingrediar via, neminem in hac causa
timens, nisi solum Deum. Sed nec te
quidquam terreat. Quæcunque magna
habet Mundus, amore veritatis sperne,
que spem tuam ponens in Deo, & S. Pe-
tri auxilio rem magna Auctoritate gerit.
Cum hostium gladios a jugulis nostris re-
moveere non valeant, & Bona nostra amitti-
tere coegerint, ut Rempublicam servare-
mus.

(*) Hic dispicitur, in quo sensu S. Gregorius
 Episcopus universalis appellari noluerit.

mus, pudori profecto ferendo non essemus, si etiam Fidem, consentiendo eorum superbiæ, nobis auferri sineremus. S. Gregorius hanc Litem ad Quæstiones Fidei pertinere existimat, quia revera Fides prohibet unicum Episcopum agnoscere, cujus cæteri solummodo Vicarii sint. (*) Præterea præfagebat animus sapientissimo Viro, quam funestos exitus Episcoporum Constantinopolitanorum ambitio habitura esset; & vera prospexisse, rerum eventus sequentibus Sæculis edocuit.

Sæculum VI.
A.C. 595.

Itaque Papa ad Imperatoris Patriarchæ suo faventis Epistolam respondens ait, causam unicam calamitatum publicarum factum Episcoporum existere, & addit: *Quod verbo prædicamus, exemplo nostro destruimus. Ossa nostra jejuniis attenuantur, & Spiritus superbia inflatur, jacentes in cinere honores affectamus, & sub ovium specie luporum dentes occultamus.*

IV. ep. 31.

Hæc dicta ad externum Sanctitatis habi-

(*) Quia nempe omnes Apostoli Potestatem suam immediate a Jesu Christo acceperunt. Interpres Protestans hic sensum contrarium reddidit: Weil in der That der Glaube nicht gestattet, mehr als einen Bischof zu erkennen, dessen Vicarii alle andere sind. Errores alios innumeros sileo.

Sæculum VI. habitum Joannis Constantinopolitani, quæ
 A. C. 595. Jejunator vocabatur, referenda sunt.

Tum S. Gregorius prosequitur: *Totius Ecclesiæ Regimen & Primatus S. Petri data fuere; ideo tamen non vocatur apostolus Oecumenicus. (*) In tota Europa dominantur Barbari, eversa sunt Civitates, munimenta destructa, devastata Provincia, terræ sine Colonis, ab Idololatrorum arbitrio Fidelium vita pendet; quid interim Episcopi? dum in cinere prostratos lugere & plorare oporteret, nova nomina, vanos titulos quærunt, & Magnam Gloriam aucupantur. Num forte causam meam privatam defendo, vel Causam Dei & Ecclesiæ universalis? Scimus, plures Episcopos Constantinopolitanos non Hæreticos modo, sed etiam Hæresiarum extitisse, quales fuere Nestorius & Macedonius. Si vero qui tenet hanc Sedi Episcopus Universalis esset, tota cum ipso errore laberetur Ecclesia. (**)* Ego quidem omnium Episcoporum Servus sum, quamdiu vitam Episcopo dignam vivo, si vero aliquis contra Deum caput attulerit,

(*) Scilicet non vocatur in eo sensu, quia vero non etiam cæteri Apostoli ad universas Gentes missi fuissent.

(**) Nam in sensu S. Gregorii nullus tunc melius Episcopus esset, qui errantem posset in viam reducere.

lat, confido neminem parem futurum qui efficiat, ut ego cervices meas cuiquam homini aut etiam gladio inclinare cogar. Sæculum VI.
A. C. 595.
Vel igitur hanc Causam ipse judicare clementer velis, vel Joannem Episcopum proposito abstinere compelle. Huic, ut mandatis tuis obedirem, mansuete & humilibus verbis scripsi; si me audierit, habebit me fratrem sibi devotissimum, secus autem, illum sentiet Adversarium, qui superbis resistit. Jac. 4. 6.

S. Gregorius eadem de re sed libere calamo Constantinæ Imperatrici scripsit. O tristem Ecclesiæ sortem, inquit, ab Imperatore tolerari virum, qui non sine omnium aliorum contemptu solus Episcopus vult appellari! hanc quidem Gregorii peccata merentur; at quid S. Petrus peccavit, ut tantam pati cogatur injuriam? & vobis regnantibus? 17. ep. 34.
vixi-
ginti septem anni effluxerunt, ex quo in-
ter Longobardorum gladios trepidamus. Epistola ad
Imperatri-
cem.

Et nemo credit, quantum quotidie hæc Ecclesia hostibus pendat. Dicam, quod res est; sicut Imperator Exercitus sui Ravennatensis Ærario Præfectum habet, ita ego Romæ Longobardorum Ærario præfectus sum. Præterea Ecclesia hæc, quæ nunquam non alios sumtus in Clericos, in Monasteria, in Pauperes, in Populum facit, etiam mærove omnium aliarum Ecclesiarum affligitur, sub unius viri fastu

Hist. Eccles. Tom. VIII.

D d ge-

Sæculum VI gementium, malumque augetur, ex eo
A.C. 595. quod sub tanta tyrannide nemini saltem
 in questus libere solvi liceat.

Cum Maximus Salonensis alienæ Sedi usurpator in obstinatione perseveraret, hac de re S. Gregorius in eadem Imperatricem Epistola conqueritur, dicens: *Vir iste confidit in Patrocinio quorundam sæcularium, quos donis ingratibus ex Ærario Ecclesiæ suæ sumtis tibi conciliare dicitur, & quavis Imperator præceperit, ad me venire detrectat. Ego vero Principi obedientiam præsto, licet, me præterito, Maximus ordinatus fuerit, libentissime ignosco. At alius ejus crimina silentio involvere Deus non permittit, scilicet peccata impudicitie Ordinationem dato pretio obtentam, Massas, quas excommunicatus celebrare cogitur est, cujus præcipue delicti rationem aliquando reddere valeat, Deum precor. Præcipit Imperator, ut hunc Episcopum cum hoc venerit, honorifice excipiam, durum imperium, dum hominem indignum & tot sceleribus fœdatum reverentibus jubeor! & si denique Episcoporum Casus, de quibus meum est judicare, in Aula Imperatoris aliorum hominum Auctoritate definiuntur, quid mihi & Romanæ Ecclesiæ?*

Patriarcharum omnium plurimum intererat, ut Joannis Constantinopolitani

ni audacia reprimeretur; hinc S. Gre-
gorius communem Epistolam ad S. Eulo-
gium Alexandrinum, & S. Anastasium
Antiochenum dedit. In ea originem
Contentionis a Concilio Joannis Con-
stantinopolitani, quod Pelagius Papa nul-
lum declaravit, per annos octo duran-
tis repetit, & eadem argumenta, quæ
in aliis Epistolis, affert; tum addit: *Ne-
mini unquam Titulum Oecumenici tri-
buite, & nolite sinistram suspicionem de
Imperatoris fide concipere. Deum timet,
& nihil contra Evangelium aut Cano-
nes molietur.* Et inferius: *Si cui hoc
Titulo uti permittatur, de omnium alio-
rum Patriarcharum Auctoritate actum
erit, & si ille, qui Episcopus Universalis
dicitur, in errorem lapsus fuerit, nullus
supererit Episcopus, qui in vera Fide per-
severet. (*)* Igitur obtestor vos, ut Eccle-
siarum vestrarum Auctoritatem talem,
qualem accepistis, tueamini. Omnes E-
piscopos vobis subiectos ab enormi corru-
ptela servate immunes, & vos vere Eccle-
siae Universalis (**)
Patriarchas ostendi-
D d 2 te,

(*) Etiam si unicus in tota Ecclesia daretur Episcopus, hunc tamen S. Gregorius errare posse supponit.

(**) Sicut omnes Episcopi in suo sensu sunt Episcopi Ecclesiae Universalis, quia sunt Successores Apostolorum.

Sæculum VI. te. Si superveniant adversa, unanimesimus, & etiam, si opus fuerit, fuso sanguine demonstremus, non privati commodi causa intolerabilis ambitionis Titulus a nobis damnari. Credite mihi, cum eum unice finem Dignitatem Episcopalem susceperimus, ut prædicemus Veritatem, tutius erit, ejusdem Veritatis amore eminentis Dignitatis fastigium relinquere, quam servare, si istud Ecclesiæ utilitas postulaverit. Orate pro me, ut quæ libertate Sacerdotali dico, operibus comprobem. Quinque istæ S. Gregorii Epistolæ, de Joannis Constantinopolitanæ ambitione tractantes, eadem die scilicet prima Jan. anno 595. & simul conuenientes ad Sabinianum Nuncium missæ videntur.

§. XL.

S. Gregorii Sermones.

Sup. n. 23. Interim Roma Longobardorum armis premebatur; nam cum Romanus Patricius & Exarchus Ravennatensis victoribus fœderibus Perusiam aliasque urbes occupasset, Agilulphus Longobardorum Rex perfidia incitatus, cum valido exercitu ex urbe Ticinensi, ubi Sedem fixerat, egressus, recuperata Perusia, copias Romæ admovit, obseditque. *Paul. IV. hist. Long. c. 8.* Ea cum Exarchus Perusiam in potestatem